

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Одеського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук,
професор, інспектор поліції

В'ячеслав ДАВИДЕНКО

_____ 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації Наталії Ігорівни Білак тему «Адміністративно-правові засади діяльності кримінально-виконавчої системи України: доктринальні підходи розвитку» поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за науковою спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

БІЛАК Наталія Ігорівна виконала дисертаційну роботу самостійно. Тема дисертації затверджена Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ 25 листопада 2024 року (протокол № 5).

Рецензенти, призначені Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ 24 грудня 2024 року (протокол №7), доктор юридичних наук, професор Дмитро КАЛАЯНОВ, доктор юридичних наук, професор Іван КАТЕРИНЧУК, доктор юридичних наук, професор Христофор ЯРМАКІ констатують, що 19 лютого 2025 року кафедрою адміністративно-правових дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ було проведено фаховий семінар для апробації докторської дисертації Наталії Ігорівни Білак тему «Адміністративно-правові засади діяльності кримінально-виконавчої системи України: доктринальні підходи розвитку», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. У семінарі брали участь зазначені рецензенти (протокол засідання кафедри у формі фахового семінару від 19 лютого 2025 року № 5). Результати семінару взято до уваги під час підготовки висновку.

Провівши попередню експертизу докторської дисертації Наталії Ігорівни БІЛАК «Адміністративно-правові засади діяльності кримінально-виконавчої системи України: доктринальні підходи розвитку» та наукових публікацій, у яких висвітлено основні наукові положення докторської дисертації, а також за результатами фахового семінару рецензенти встановили:

1. Подана для попередньої експертизи докторська дисертація є кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем самостійно.

Робота містить науково обґрунтовані, достовірні висновки і результати, отримані автором особисто.

2. Докторська дисертація містить наукові положення, які характеризуються новизною, мають теоретичну і практичну цінність та свідчать про вагомий особистий внесок здобувача у правничу науку щодо вирішення важливої теоретико-прикладної проблеми, що має соціально-правове значення і зміст якої полягає в удосконаленні національного адміністративного права, в тому числі у сфері реалізації та захисту прав і свобод засуджених та осіб, узятих під варту, а також у забезпеченні належного функціонування органів та установ кримінально-виконавчої системи.

Робота виконана у галузі права і відповідає паспорту наукової спеціальності 12.00.07 адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає принципам академічної доброчесності.

Наукова новизна одержаних результатів зумовлена тим, що дисертація є першим в українській адміністративно-правовій науці комплексним дослідженням цілісного комплексу адміністративно-правових засад кримінально-виконавчої системи України та її доктринальних підходів розвитку. У результаті дослідження системно сформульовано низку нових наукових положень, теоретико-прикладних рекомендацій і висновків, які обґрунтовують шляхи удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності цієї системи, а також можуть слугувати основою для подальших наукових розробок у даній сфері, основні з яких такі:

вперше:

- визначено, що методологія дослідження кримінально-виконавчої системи України є квінтесенцією досліджень, спрямованих на доктринальне опрацювання її наукових підходів, нормативних засад, адміністративно-правового забезпечення та факторів, що детермінують функціонування кримінально-виконавчої системи України в доктрині конституційного, адміністративного, кримінально-виконавчого, пенітенціарного, міжнародного, трудового та інших галузей права;

- структуровано механізм адміністративно-правового регулювання кримінально-виконавчої системи України шляхом виділення ключових елементів, серед яких: 1) нормативна складова; 2) інституційна складова; 3) ціннісно-орієнтована складова; 4) процедурна складова;

- визначено процедурну складову механізму адміністративно-правового регулювання кримінально-виконавчої системи України як сукупність нормативно встановлених, послідовних та обов'язкових дій, операцій і стадій, що забезпечують практичну реалізацію адміністративно-правових норм у сфері виконання кримінальних покарань, визначають порядок взаємодії між суб'єктами кримінально-виконавчих відносин, гарантують законність управлінських рішень та ефективність функціонування кримінально-виконавчої системи;

- доведено невідповідність між положеннями Законів України «Про

державну кримінально-виконавчу службу України» та «Про центральні органи виконавчої влади» в частині: а) порядку утворення реорганізації та ліквідації центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері виконання кримінальних покарань та пробації не Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України, а Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України; б) призначення та звільнення з посад керівника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, та його заступників за поданням Прем'єр-міністра України не Президентом України, а Кабінетом Міністрів України; в) статусу Міністерства юстиції України як центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері виконання кримінальних покарань та пробації відповідно до положень «Про Міністерство юстиції України»;

- пропонується скасувати обмеження щодо формування громадських рад у період воєнного стану та прямо передбачити можливість їх створення на місцевому (регіональному) рівнях шляхом внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»;

- обґрунтовано, що пенітенціарна система є окремою, специфічною сферою суспільних відносин, яка перебуває у стані становлення та являється комплексом взаємопов'язаних органів, установ і суб'єктів, відповідальних за виконання кримінальних покарань та здійснення заходів впливу на засуджених та осіб, узятих під варту, що потребує застосування нормативно визначеного впорядковуючого впливу, який здійснюватиметься уповноваженими суб'єктами владних повноважень з обов'язковим залученням інститутів громадянського суспільства та міжнародних організацій шляхом застосування широкого спектра визначених інструментів для забезпечення функціонування в Україні належної, гуманістично орієнтованої моделі відбування покарань, із наступним виправленням, соціальною адаптацією (ресоціалізацією) засуджених та відновленням справедливості в суспільстві;

- доведено необхідність створення окремого профільного центрального відомства (міністерства), яке будучи самостійним у прийнятті управлінських рішень та відповідальним за реалізацію державної політики у кримінально-виконавчій сфері, зможе ефективніше реагувати на виклики, забезпечувати гуманізацію та прозорість системи, а також прискорити її трансформацію відповідно до європейських стандартів; із інтегруванням для забезпечення її цілісності та синергії до структури: Державну установу «Центр пробації», Державну установу «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України», освітні установи та державні підприємства при установах виконання покарань;

удосконалено:

- понятійно-категоріальних апарат кримінально-виконавчої системи України в контексті публічного та адміністративно-правового регулювання,

шляхом формулювання таких дефініцій як: «методологія дослідження кримінально-виконавчої системи України», «кримінально-виконавча система України», «система органів і установ виконання покарань», «система кримінальної юстиції», «адміністрація органів і установ виконання покарань», «вищестоящі органи адміністрації органів і установ виконання покарань», «пенітенціарна система», «ув'язнений», «пенітенціарна реформа», «пенітенціарні установи», «пенітенціарні органи», «політика в пенітенціарній сфері», «механізм адміністративно-правового регулювання кримінально-виконавчої системи України», «ціннісно-орієнтована складова механізму адміністративно-правового регулювання кримінально-виконавчої системи України », «принципи кримінально-виконавчої системи України» та ін.;

- підхід до визначення інституційної складової механізму адміністративно-правового регулювання кримінально-виконавчої системи України: 1) у широкому розумінні, що охоплює: а) державні інституції та органи, що забезпечують виконання кримінальних покарань, виправлення засуджених та їх подальшу соціальну адаптацію; б) суб'єктів, наділених компетенцією впорядковувати відносини у кримінально-виконавчій сфері; в) інститут громадянського суспільства (в тому числі, громадські організації, спостережні комісії тощо); г) міжнародні організації та їх органи (зокрема, Європейський комітет з питань запобігання катуванням (ЄКПТ), ООН); 2) у вузькому розумінні, що включає: а) органи та установи, що безпосередньо здійснюють виконання кримінальних покарань; б) інші спеціалізовані органи, якими забезпечується виконання покарання та ізоляція засуджених і осіб, взятих під варту; в) допоміжні суб'єкти, які у визначених законом випадках залучаються до процесу виконання кримінальних покарань;

- обґрунтування положення, що проходження державної служби в ДКВС України характеризується специфікою об'єктно-процедурного аспекту державної служби (прийняття на державну службу, просування по службі державних службовців, вирішення інших питань, пов'язаних із службою) внаслідок притаманної інституційної специфікації органів та установ;

набули подальшого розвитку:

- підходи до тлумачення правової категорії «адміністративно - правове регулювання діяльності кримінально-виконавчої системи України» крізь призму сучасних доктринальних вимог: а) як системи встановлених державою юридичних норм, принципів та правил поведінки (визначених законами, підзаконними актами, міжнародними договорами та іншими джерелами права), які комплексно визначають порядок створення, організацію, завдання, функції, права та обов'язки, повноваження, роль і місце кримінально-виконавчої системи в державному механізмі; б) що, регламентує відносини, виникаючі у процесі її діяльності, включаючи безпосереднє виконання кримінальних покарань, забезпечення прав та законних інтересів засуджених та осіб, узятих під варту, персоналу ДКВС України та інших суб'єктів; в) що, встановлює порядок взаємодії кримінально-виконавчої системи з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадянами

та інститутом громадянського суспільства, а також визначає стандарти поведінки із засудженими та особами, узятими під варту;

- осмислення міждисциплінарного характеру дослідження адміністративно-правових засад діяльності кримінально-виконавчої системи України, що полягає в обґрунтуванні інтеграції знань не лише адміністративного та кримінально-виконавчого права, а й інших галузей (зокрема, трудового, освітнього, медичного, соціального права) як необхідного для глибшого розуміння комплексного процесу трансформації кримінально-виконавчої системи України в сучасну пенітенціарну модель, яка включає забезпечення засудженим прав на працю, освіту, психологічну та медичну допомогу, що є ключовим для їх виправлення та ресоціалізації;

- визначення відносин підпорядкування в кримінально-виконавчій системі як виду державно-службових відносин у сфері публічного управління, учасники яких взаємодіють через субординацію та виконання владних приписів;

- пропозиції щодо встановлення на рівні спеціального закону розміру окладів у розрізі посад, у співвідношенні до прожиткового мінімуму, визначеного для працездатних осіб на 1 січня календарного року, що дозволить вирішити кадровий голод в ДКВС України, залучити висококваліфікованих працівників, зменшити корупційні ризики, забезпечення стабільності проходження служби, підвищити конкурентоспроможність та привабливість служби, а також рівень довіри населення;

- підхід щодо створення в штаті міжрегіональних управлінь структурного підрозділу у вигляді Управління захисту прав засуджених та осіб, узятих під варту із обов'язковим впровадженням посади «психолога»;

- положення щодо обґрунтування необхідності виділення державою коштів на покращення умов утримання засуджених та осіб, узятих під варту як альтернативи сплати матеріальних компенсацій за результатами винесених ЄСПЛ рішень, що спрямовано на забезпечення належних стандартів утримання та мінімізацію фінансових витрат держави;

- ідеї щодо внесення низки змін до чинних нормативно-правових актів, положеннями яких врегульовано адміністративно-правову діяльність кримінально-виконавчої системи України та прийняття нових, що проявилось у формуванні конкретних законодавчих пропозицій, спрямованих на вдосконалення правового забезпечення функціонування цієї сфери.

3. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, запропонованих автором у дисертації, забезпечується правильним визначенням методології дослідження та опрацюванням достатньої кількості джерельної бази. У дисертації використано наступні методологічні засоби: діалектичний метод, що дозволив оцінити стан дослідження кримінально-виконавчої системи України, узагальнивши теоретичні підходи до досліджуваної проблеми (підрозділ 1.1); історико-правовий метод використовувався для дослідження історіографії адміністративно-правових засад діяльності кримінально-виконавчої системи

України (підрозділ 1.2), що дозволив простежити еволюцію кримінально-виконавчої системи України та виявити історичні передумови її сучасного стану; за допомогою порівняльно-правового методу здійснено видову характеристику персоналу кримінально-виконавчої системи України, а також порівняльний аналіз національного та міжнародного законодавства (підрозділи 2.1; 3.1; 5.2); системно-структурний метод дозволив виявити та охарактеризувати елементи механізму адміністративно-правового регулювання кримінально-виконавчої системи України (Розділ 2); формально-логічний метод використовувався для аналізу діяльності суб'єктів діяльності кримінально-виконавчої системи України та дозволив виявити їхні повноваження, функції та взаємозв'язки (підрозділ 2.2)); статистичний метод застосовувався для аналізу емпіричних даних та у процесі опрацювання результатів опитування та обґрунтування загальних висновків до підрозділів дисертації (підрозділи 3.1; 4.2); соціологічні методи дослідження використовувалися для аналізу влади-підпорядкування в кримінально-виконавчій системі України (підрозділ 3.3) та дозволили виявити прогалини у взаємодії керівництва на різних рівнях відомчого управління; метод прогнозування використовувався для дослідження проблемних аспектів організації та розвитку кадрового потенціалу кримінально-виконавчої системи України (підрозділ 4.1); метод наукової абстракції дозволив визначити основні напрями трансформації кримінально-виконавчої системи України в оновлену пенітенціарну модель (підрозділ 5.1); методи аналогії та аналізу документів використовувались для вивчення зарубіжного досвіду кримінально-виконавчої системи України, а також з'ясування ролі Європейського Суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) в забезпеченні дотримання прав засуджених та осіб, взятих під варту (підрозділ 5.2).

Дисертація складається з анотації, п'яти розділів, що містять сімнадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає в тому, що обґрунтовані в дисертації положення впроваджені й можуть бути використані в: науково-дослідній роботі – як основа для подальших наукових досліджень проблемних питань щодо адміністративно-правової діяльності кримінально-виконавчої системи України (акт про впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 20.03.2025 р.); навчальному процесі – під час викладання студентам закладів вищої освіти дисциплін «Адміністративне право», «Кримінально-виконавче право», «Митне право», «Публічне право», «Правоохоронні та судові органи», «Трудове право»; при підготовці підрозділів підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, статей та наукових повідомлень (акт про впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 20.03.2025 р.); правозастосовній діяльності – для підготовки пропозицій щодо вдосконалення діяльності органів та установ ДКВС України, правоохоронних органів, суду, Державної міграційної служби України, митних та інших державних органів та органів місцевого самоврядування у процесі взаємодії; підвищення інституційної спроможності інституту громадянськості та інших

консультативно-дорадчих органів (акт про впровадження Профспілки працівників територіальних органів Міністерства юстиції України від 27.07.2024 р.); правотворчій діяльності – для підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства, яким урегульовано питання адміністративно-правової діяльності кримінально-виконавчої системи України, взаємодії з іншими державними органами та установами, органами місцевого самоврядування, громадськістю (акт про впровадження Громадської організації «Молодіжний центр розвитку» № 1509/24 від 15.09.2024 р.).

5. Апробація та повнота опублікування результатів дослідження: наукові результати докторської дисертації висвітлено у 35 наукових публікаціях (1 одноосібна монографія; 19 статті, опублікованих в юридичних фахових виданнях України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України, та зарубіжних фахових виданнях (з яких – 4 статті у наукових періодичних виданнях, які індексуються в наукометричних базах Web of Science Core Collection та/або Scopus), 10 тез доповідей, а також 1 в інших наукових працях, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації).

Вказане підтверджує повноту попереднього оприлюднення основних результатів дисертації у публікаціях та дотримання вимог п. 8 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року №1197.

У наукових працях, опублікованих у співавторстві, використані лише ті ідеї та положення, які є результатом особистого дослідження дисертанта, що зазначено у вступі (особистий внесок).

Матеріали та висновки кандидатської дисертації в докторському дослідженні не використовувалися.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Монографії:

1. Білак Н.І. Правове регулювання процедури безоплатної передачі установам виконання покарань та слідчим ізоляторам майна, яким митні органи набули права розпорядження: монографія. 2022. Дніпро: Технодрук. 156 с.

Публікації у виданнях, які включено до наукометричних баз Scopus i Web of Science

1. Slavytska A., Maslova Y., Bilak N. Administration of Electronic Registers by Central Executive Authorities: Proctological Aspect. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 2, is. 8. P. 137-145. DOI <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-2-137-145>

2. Slavytska A., Bilak N., Kozii I. Civil society institutions: differentiation of profile characteristics. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 8/3. P. 197-204. DOI <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-3-197-204>

3. Slavytska A., Bilak N., Mekh Y., Maslova Y., Georgiievskiy I. Features of the Segmental Formation of Ukrainian Politics Under Martial Law. *Review of Economics and Finance*. 2023. Vol. 21, is. 1. P. 286–294. <https://dspace.nlu.edu.ua/jspui/handle/123456789/19638>

4. Anton Borysenko, Halyna Tatarenko, Oksana Brusakova, Alla Pyshna, & Nataliia Bilak. Prevention of Corruption in Local Self-Government Bodies: Legal Regulation And Foreign Experience. *Jurnal IUS Kajian Hukum Dan Keadilan*. 2023.11(1). 213–225. DOI <https://doi.org/10.29303/ius.v11i1.1079>

Публікації у фахових періодичних виданнях України (категорія «Б»)

1. Білак Н.І. Статусна характеристика територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 3. С. 69-72. http://www.lsej.org.ua/3_2023/3_2023.pdf

2. Білак Н.І. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань: нормативна конфліктологія. *Право та державне управління*. 2023. № 1. С.118-123. http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2023/17.pdf

3. Теоретико-правові засади формування національної моделі пенітенціарної служби. *Право і суспільство*. 2023. № 3.С. 605-609. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.3.91>

4. Білак Н.І. Примусове годування в установах виконання покарань: міжнародні та національні стандарти. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2023. № 1. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.1.64>

5. Білак Н.І. Особливості правового статусу службовця пенітенціарної установи. *Правова позиція*. 2023. № 3 (40). DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-3.40>

6. Білак Н.І. Суб'єкти забезпечення функціонування пенітенціарної служби в Україні: компетенційний підхід. *Право і суспільство*. 2023. № 2. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.75>

7. Білак Н.І. Міжнародні стандарти функціонування пенітенціарних органів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-5/138>

8. Гарантії як елемент правового статусу службовця пенітенціарної установи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 11. С. 805-808. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-11/196>

9. Відносини влади-підпорядкування в пенітенціарній службі України. *Право і суспільство*. 2023. № 6. С. 625-629. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.6.93>

10. Досвід держав-членів ЄС щодо організації діяльності пенітенціарних органів. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2023. № 4. С. 464-469. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.7414>.

11. Особливості проходження служби в органах Державної кримінально-виконавчої служби України. *Правова позиція*. 2023. № 4 (41). С. 164-167. DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2023-4.33>

12. Місце та роль Міністерства юстиції в системі органів ДКВС України. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2024. № 1. С. 224-229. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.1.36>

13. Роль громадських рад в діяльності пенітенціарних органів на сучасному етапі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 7. С. 626-628. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.3.10>

14. Нормативно-правове регулювання діяльності ДКВС України: стан та перспективи удосконалення. *Право та державне управління*. 2024. № 3. С. 371-377. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.3.54>

15. Щодо організаційно-правових питань проведення реорганізації в органах ДКВС України. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2024. № 3. С. 282-289. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.3.44>

16. Щодо актуальних проблем відбування кримінальних покарань в місцях несвободи України». *Правові новели*. 2024. № 23. С. 489-496. DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2024.23.65>

17. Роль профспілкових органів в діяльності пенітенціарних органів на сучасному етапі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 8. С. 622-624. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-8/14721>.

18. Проблеми функціонування територіальних органів виконання покарань. *Право та державне управління*. 2024. № 2. С. 502-509. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.2.68>

19. Пенітенціарна система в Україні: інституційна складова. *Право і суспільство*. 2024. № 4. С. 709-714. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.4.100>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Білак Н.І. Державна політика забезпечення прав осіб, які перебувають в місцях позбавлення волі. Правові засади діяльності правоохоронних органів: *збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами IX Міжнародної науково-практичної конференції* (5-6 грудня 2022 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Частина 1. Серія «Сектор безпеки України». Вип. 42. Редкол.: А.П.Гетьман, В.М.Гаращук, В.Я.Настюк, Р.В.Шаповал, Ю.В.Мех та ін. Харків: Друкарня Мадрид, 2022. С.17-22.

2. Білак Н.І. Вплив інститутів громадянського суспільства на пенітенціарну систему. Актуальні проблеми національного законодавства: *збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Кропивницький, 17 листопада 2022 року. Частина 1. Кропивницький, 2022. С.61-64.

3. Білак Н.І. Щодо актуальних проблем відбування кримінальних покарань в місцях несвободи України : *матеріали II Міжнародного пенітенціарного форуму* (м. Рівне, 27 жовт. 2022 р.) / Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. - Львів–Торунь : Liha-Pres, 2022. С.14-17.

4. Білак Н.І. Проблеми функціонування територіальних органів виконання покарань. Сектор безпеки України: актуальні питання науки та практики: *збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами XI Міжнародної науково-практичної конференції* (27-28 квітня 2023 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м.

Харків). Частина 1. Серія «Сектор безпеки України». Вип. 43. Редкол.: А.П.Гетьман, В.М.Гаращук, Т.О.Коломоєць, Ю.В.Мех, В.Я.Настюк, Р.В.Шаповал та ін. Харків: Друкарня Мадрид, 2023. С.12-18.

5. Білак Н.І. Щодо питання взаємодії спостережних комісій з органами ДКВС України. *International scientific conference "Scientific innovations in law amidst the impact of the Russian-Ukrainian war on the legal system": conference proceedings* (February 7–8, 2024. Riga, the Republic of Latvia). Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. С. 324-328. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-409-2-78>

6. Білак Н.І. Проведення службових розслідувань в системі органів ДКВС України. *International scientific conference The latest law developments : Conference Proceedings* (April 3–4, 2024. Wloclawek, Republic of Poland). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. С. 334-338. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-79>

7. Білак Н.І. Щодо питань примусового годування засуджених та осіб, узятих під варту: національне та міжнародне врегулювання. *Anthology of Abstracts for the International Scientific Student Conference at the Ukrainian Free University (April 04-05, 2024, Munich)*. Р.114-119

8. Білак Н.І. Правове забезпечення трансформації діяльності державної кримінально-виконавчої служби для відновлення України. Правове забезпечення трансформації діяльності органів публічної влади для відновлення України : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, приуроченої до 28-ої річниці прийняття Конституції України (м. Київ, 25 червня 2024 р.). Одеса : Видавництво «Юридика». 2024. С. 17-22.

9. Характеристика організаційно-штатної структури пенітенціарної служби України. *Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Кременчук, 5–7 грудня 2024 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 503-505. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-452-1-137>

10. Bilak N. Observance of guarantees of practice of law during visits to detention centres in Ukraine. *International Scientific Conference Science in the Modern World: Prospects and Directions of Development : Conference Proceedings*, May 17-18, 2024. Riga, Latvia : Baltija Publishing. Р.62-67.

Інші наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Білак Н.І. Щодо питань забезпечення безпечних умов особам, які утримуються під вартою, в умовах дії воєнного стану. *Вісник Одеської адвокатури*. № 4, 2021, № 1-4, 2022, № 1, 2023. С. 54-57.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею, що відображає результати проведеного дослідження. Сформульовані теоретичні положення, висновки та пропозиції були одержані дисертанткою у результаті набутого практичного досвіду, аналізу й безпосереднього використання в роботі науково-інформаційних, нормативно-правових джерел і матеріалів, судової практики.

Також у дисертації використовуються положення та ідеї, що відображені в наукових публікаціях авторки, підготовлених у співавторстві, у виданнях категорії «А» (Scopus та Web of Science) та є результатом її особистих досліджень. Так, у науковій статті «Administration of electronic registries by central executive authorities: praxeological aspect» авторці належать положення, які в подальшому використано для формулювання висновків щодо специфіки адміністрування електронних реєстрів, що ведуться Міністерством юстиції України. У науковій статті «Civil society institutions: differentiation of profile characteristics» авторка сформулювала положення, що визначають форми участі громадськості та громадського впливу як одного із засобів виправлення та ресоціалізації ув'язнених. У науковій статті «Features of the segmental formation of Ukrainian politics under martial law» авторкою проаналізовано інституційний механізм та правову основу евакуації осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі. У науковій статті «Prevention of corruption in local self-government bodies: legal regulation and foreign experience» авторкою обґрунтовано посилення відповідальності за корупцію в умовах воєнного стану в Україні. Наукові результати, отримані в кандидатській дисертації, повторно на захист докторської дисертації не виносяться.

Ідеї та розробки, що належать співавторам, разом з якими були опубліковані наукові статті, в дисертації не використовувалися.

6. Дотримання принципів академічної доброчесності. Вивчення змісту дисертації та наукових публікацій дає змогу дійти висновку про відсутність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації чи порушення інших видів принципів та правил академічної, доброчесності, які могли б поставити під сумнів самостійний характер рецензованого дослідження. Зазначене підтверджується наявністю відповідних посилань на згадані автором по тексту літературних джерел, зокрема й під час використання ідей, розробок, відомостей тощо.

За результатами фахового семінару щодо апробації дисертації Наталії Ігорівни БІЛАК «Адміністративно-правові засади діяльності кримінально-виконавчої системи України: доктринальні підходи розвитку» було **ухвалено:**

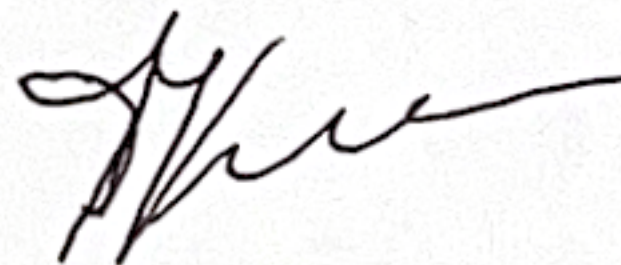
1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Наталії Ігорівни БІЛАК «Адміністративно-правові засади діяльності кримінально-виконавчої системи України: доктринальні підходи розвитку», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Наталії Ігорівни БІЛАК відповідає паспорту наукової спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, а також Вимогам до оформлення дисертацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

3. Рекомендувати дисертацію Наталії Ігорівни БІЛАК «Адміністративно-правові засади діяльності кримінально-виконавчої системи України: доктринальні підходи розвитку» до подання на розгляд спеціалізованій вченій раді відповідного профілю.

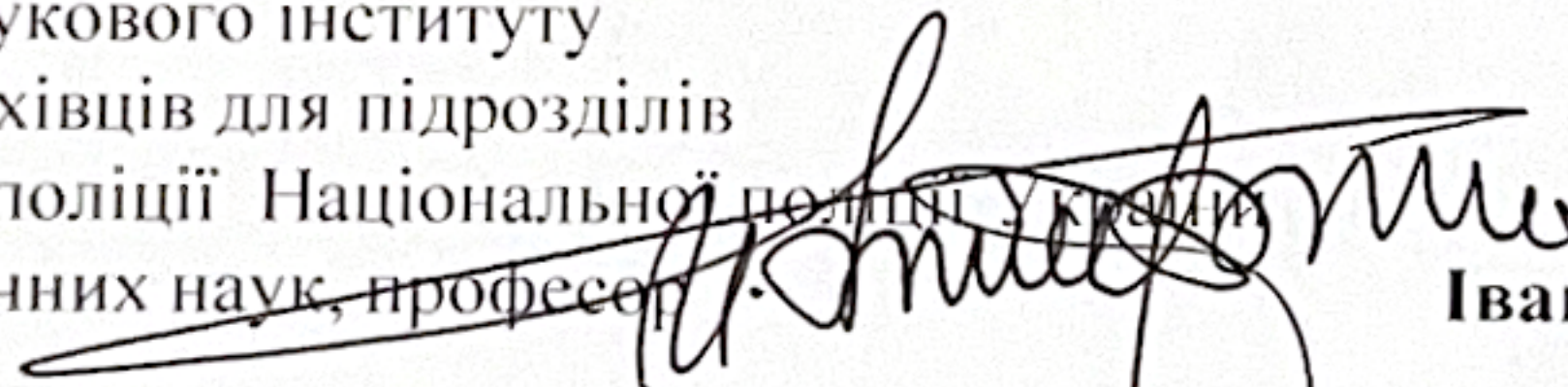
Рецензент –

Професор кафедри
адміністративно-правових дисциплін
Інституту права та безпеки
Одеського державного університету
доктор юридичних наук, професор

 Дмитро КАЛАЯНОВ

Рецензент –

Професор кафедра вогневої підготовки
Навчально-наукового інституту
підготовки фахівців для підрозділів
кримінальної поліції Національної поліції України
доктор юридичних наук, професор

 Іван КАТЕРИНЧУК

Рецензент –

Професор кафедри
адміністративно-правових дисциплін
Інституту права та безпеки
Одеського державного університету
доктор юридичних наук, професор

 Христов ЯРМАКІ

Головуючий на засіданні –

завідувач кафедри
адміністративно-правових дисциплін
Інституту права та безпеки
Одеського державного університету
доктор юридичних наук, професор

 Аліна ДЕНИСОВА